

Impuls PGA-Voetbal

Op 8 februari 2020 lanceerde de KNVB samen met de ministeries van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), Justitie en Veiligheid (JenV) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) een aanvalsplan dat als antwoord dient op de racistische incidenten in en rondom het (amateur) voetbal: 'Ons Voetbal is van iedereen' (OVIVI).

In het aanvalsplan 'Ons Voetbal is Van Iedereen' (OVIVI) wordt ingezet op drie inhoudelijke uitvoeringslijnen: (1) Voorkomen (2) Signaleren en (3) Sanctioneren.

In dit document gaan we in op het sanctioneren en specifiek de persoonsgerichte aanpak (PGA).

De persoonsgerichte aanpak voetbal is aanvullend op de groepsgerichte aanpak van ordeverstoring door voetbalsupporters.

Uitkomst gesprekken tussen boegbeelden en de vierhoeken

Gemeenten met een BVO richten op maat een PGA in. Hierbij maakt men gebruik van bestaande structuren en overlegvormen. Daar waar een PGA is ingericht, is men over het algemeen tevreden over de werkbaarheid en de resultaten van deze aanpak. In een aantal gevallen zijn samenwerkingsverbanden aangetroffen die verbetering behoeven of waarbij de volgende barrières worden ervaren:

- In BVO-gemeenten wordt een persoonsgerichte aanpak op verschillende wijze ingevuld (onder andere gebruikmakend van bestaande structuren en overlegvormen). In de gesprekken met de lokale vierhoeken constateerden de boegbeelden dat waar een persoonsgerichte aanpak op maat is ingericht, onder regie van de gemeente, men in de regel tevreden is over de werkbaarheid van deze aanpak.
- De beperkte betrokkenheid of afwezigheid van één of meerdere samenwerkende partners heeft logischerwijs tot gevolg dat niet altijd een (effectieve) sanctionering of een gezamenlijk initiatief (aanpak) wordt ingezet. Ook het herkennen van uitingen van racisme en discriminatie (signalering) in een lokaal samenwerkingsverband van gemeenten, politie, BVO en het OM is nog onvoldoende ontwikkeld.
- Het thema heeft om verschillende redenen geen prioriteit en men vindt het lastig om in samenwerking met vier (of meer) partijen dit complexe probleem te vertalen/operationaliseren om te komen tot een handelingsperspectief.
- Racisme en discriminatie komt overal voor, maar de aanpak van dit probleem verschilt. Ook binnen een vierhoek kan verschil van mening bestaan over de juiste aanpak van racisme en discriminatie. Deze meningsverschillen mogen er echter niet toe leiden dat er geen aanpak voorhanden is of dat een sanctioneringstraject ontbreekt.

Voor uitvoering van de lijn 'Sanctioneren' en specifiek voor de persoonsgerichte aanpak (PGA) zijn Jan Willem van Dop (alg. directeur Go Ahead Eagles) en Henk Jan Meijer (Vz. Auditteam Voetbal en Veiligheid) aangesteld als **boegbeelden**. Ook is er een **ondersteuningsteam PGA (OTP)** aangesteld om op ambtelijk niveau de vierhoeken te ondersteunen in het proces naar een goedwerkende PGA. De norm voor het OTP en de boegbeelden is dat racisme en discriminatie in geen enkele vorm wordt geaccepteerd en dus wordt gesanctioneerd.

Voorliggende taak vanuit 2021 naar 2022:

Impuls van PGA-Voetbal

Invoering of versterking van een integraal persoonsgerichte aanpak voetbal op lokaal niveau en daarmee ook een effectieve aanpak van racisme en discriminatie in het gehele voetbal.

Een persoonsgerichte aanpak voetbal (PGA-Voetbal) is een op de persoon en zijn (gezins)systeem toegesneden mix van bestuurs-, civiel- en strafrechtelijke aanpak waar ook zorg en overige interventies in toegepast worden. De persoonsgerichte (of op de individuele supporter gerichte) aanpak richt zich specifiek op voetbal gerelateerde incidenten. Naast de toegepaste sanctionerende interventie is het doel dat er een preventieve werking ontstaat die moet voorkomen dat bepaalde gedragingen leiden tot het afglijden in de zware criminaliteit en multiproblematiek.

De PGA-Voetbal voorziet ook in een eenduidige en systemische werkwijze en samenwerkingsvorm voor de gemeente (als regiehouder), politie, betaald voetbal organisatie (BVO) en het openbaar ministerie (OM).

Plan van aanpak (2021-2022)

In het plan “Ons voetbal is van iedereen; samen zetten we racisme en discriminatie buitenspel” staan diverse maatregelen om racisme en discriminatie in het voetbal uit te bannen. Eén van deze maatregelen is de PGA-Voetbal. Personen die zich racistisch of discriminerend uitlaten rondom wedstrijden in het betaald voetbal, komen in een traject waarbij met verschillende sporen wordt getracht dit gedrag te beëindigen.

LOKAAL NIVEAU

1. Lokale doorontwikkeling en versterking ‘PGA-Voetbal’

Ondersteuning

Het OTP richt zich op de versterking of inrichting van een lokaal samenwerkingsverband in een BVO-gemeente, zodanig dat het samenwerkingsverband in staat is om ordeverstoorers persoonsgericht te sanctioneren. In het geval er sprake is van een acuut probleem, is opschaling door de inzet van de boegbeelden op lokaal niveau mogelijk.

Advisering

Het OTP en/of de boegbeelden adviseren op ‘sanctionerings-niveau’ of op bestuurlijk niveau op verzoek van één of meerdere partijen (gemeente, politie, BVO of het OM). Denk hierbij aan advies bij een specifieke vraag over een bepaalde casuïstiek of de positionering van een partij binnen het samenwerkingsverband van de PGA.

Professionalisering

Het OTP en de boegbeelden stellen vast welke maatwerk-behoefte er bij de verschillende partijen (gemeente, politie, BVO of het OM) zijn met betrekking tot de sanctionering van overlastgevend voetbalsupporters. Het bevorderen van deskundigheid en professionaliteit (in het samenwerkingsverband) ten bate van een effectieve sanctionering is hierbij het belangrijkste doel van het OTP en de boegbeelden. Hiervoor wordt voor de samenwerkingspartijen een zogenaamde instrumentkoffer ontwikkeld. De instrumenten in deze digitale koffer bestaan uit tools, best practices en handelingsperspectieven die door de partijen ingezet kunnen worden voor een PGA.

2. Doorontwikkeling format PGA (t.b.v. samenwerking na 2022)

De praktijkervaringen en de ‘lessons learned’ van het OTP en de boegbeelden worden eind 2022 in een handreiking gepubliceerd. De handreiking geeft tevens aan hoe de samenwerking tussen gemeente, politie, BVO en het OM ook na 2022 duurzaam voortgezet en geborgd kan worden.

LANDELIJK NIVEAU

1. Website PGA-Voetbal

Voor de gemeente, politie, BVO en het OM wordt een website ontwikkeld. De website publiceert best practices over de PGA-Voetbal uit heel het land. En de voor de samenwerkingspartijen bestemde instrumentenkoffer wordt via deze website ter beschikking gesteld.

2. Landelijke bijeenkomst

Voor de zomer van 2022 wordt er door samenwerkende partijen, KNVB, ministeries van VWS, JenV, SZW en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) een landelijke bijeenkomst georganiseerd waarin de voetbalveiligheid rondom amateurclubs centraal staat. Met deze bijeenkomst willen we de samenwerking tussen de KNVB, BVO's, amateurclubs en gemeenten versterken en de aanpak van racisme en discriminatie vergroten.

Over het Ondersteuningsteam PGA

Het OTP bestaat uit experts vanuit gemeente, politie, BVO, OM en het CCV. Het team richt zich op de versterking of inrichting van een lokaal samenwerkingsverband in een BVO-gemeente, zodanig dat het samenwerkingsverband in staat is om ordeverstoorers rondom het voetbal persoonsgericht te benaderen.

Het OTP benadert iedere vierhoek jaarlijks om de stand van zaken op het gebied van de persoonsgerichte aanpak te bespreken. Zij adviseren ambtelijk over de PGA, straffen en sanctioneren. Denk hierbij aan de doorverwijzing naar een best practice, de afhandeling van een specifieke vraag over casuïstiek of de positionering van een partij binnen het samenwerkingsverband PGA. Het OTP beantwoordt ook (vervolg)vragen, legt werkbezoeken af en benadert vierhoeken actief over de PGA-Voetbal (ook na incidenten). Het OTP houdt een overzicht bij van de verschillende verbeterprocessen.

Contact: PGA-voetbal@hetccv.nl